

Ennakointiakatemia

Kestävät osaamispolut – vihreän siirtymän ja
kiertotalouden osaamisen tiekartta ja keskustelun
herätteitä

Ennakointiryhmät: Sote ja hyvinvointi, Rakennus- ja kiinteistöala sekä
Luovat alat

Varsinais-Suomen osaamisen tulevaisuutta ennakoimassa

Turku | Varsinais-Suomen liitto | Turun yliopisto | Kumppanuusfoorumi | Turun ammattikorkeakoulu | Novida | Yrittäjät Varsinais-Suomi | Turun Aikuiskoulutuskeskus | Raseko | Turun kauppakamari
Varsinais-Suomen ELY-keskus | TE-palvelut | Teknologiakampus Turku | Terveyskampus Turku | Salon seudun koulutuskuntayhtymä | Yrityssalo Oy | Ammattiopisto Livia

Tervetuloa mukaan kestäväälle osaamispolulle

Taustoitusta:

- Ryhmä on ei-perinteinen kombinaatio: luovat alat + sote + rakennusala. Kolmen eri toimialan ryhmien keskustelut ja suunnittelu ovat tähdänneet vihreän siirtymisen suunnitteluun yhteisistä lähtökohdista.
- Eri alojen yhteistyötä on edellytys sille, että vihreä siirtymä toteutuu, esim. rakennusalan yritykset rakentavat sairaalat, joissa sote-ala toimii jne.
- Vihreän siirtymän taustatekijät vaikuttavat eri aloilla eri tavoin (lisää esityksessä myöhemmin). Esimerkiksi rakennusosalalla lainsäädäntö, sote-alalla arvokeskustelut, luovilla aloilla huomioitava kentän moninaisuus (esim. apurahataiteilijoista isoihin mediayhtiöihin)

VISIO 2035+: Rakenteet mahdollistavat vihreän siirtymän vastuullisesti, vastuullisuus on osa laatua.

Kansainvälistyminen ja kielitaito

Monialainen osaaminen ja vastuullisuus/kestävyyssasioiden ymmärrys

Tekoölyosaaminen, teknologian soveltamisosaaminen

Taito tunnistaa asiakas- ja muut tarpeet

Tutkitun tiedon lukutaito ja soveltaminen

Nostamme energiatehokkuutta osaamisista

2029 – 2035+

2026 – 2028

2024 – 2025

- Luotettavat verkostot, totuuden rajat, lukutaidot. Slow down? -> Vaikutukset vihreään siirtymään.
- Rahoitusjärjestelmän muutokset koulutuksessa, ei pakkotahtisuutta.
- Korkeakoulutuksen lisääminen. Korkeatasoinen teknologiakoulutus. Slow Down? -> Vaikutukset vihreään siirtymään.
- Koulutuksen muutokset. Uudet ammatit, ammattien yhdistämiset. Työolosuhteiden muutokset. -> Vaikutukset vihreään siirtymään.
- Toimivat verkostot, arvomaailman muutos! Slow down? -> Vaikutukset vihreään siirtymään.
- Lainsäädännön kehittäminen. Ristiinopiskelun lisääminen.
- Koulutuksen kehittäminen modulaariseksi (peruskurssit samanlaisia, alakohtainen erikoistuminen jatkokursseilla).
- Tekoöly mukaan kaikkeen opetukseen. Ohjelmien tuottamaan tietoon kriittinen suhtautuminen (tekoölylukutaito)
- Osaamisen polarisaation vähentäminen, opetuksen automatisointi, non-stop-koulutus.
- Dynaaminen tapa opettaa, kaksoistutkinnot.
- Lakimuutokset. Koulutuspaikkojen lisäykset. Eri alojen perusosaaminen myös osana vihreää siirtymää.
- Yhteistyön ja monialaisuuden lisääminen. Toiminnan kehittäminen asiakas-tarpeiden mukaisesti mm. koulutuksen avulla.
- Ymmärrys tekoölystä ja sen sovellettavuudesta. Tekoölyn eettisyyden huomiointi. Vihreään siirtymän integrointi mallinnukseen (mm. hiilijalanjälki.)
- Koulutuksen muutokset tarpeiden mukaan. Kv-osaajien monipuolinen kielitaito veto- ja pitovoiman lähteenä.
- Ikäluokkien pieneneminen ja toimintaympäristön kansainvälistyminen.

Lähtökohtia, tarpeita ja perusteita

- Pullonkaulat/osaamiskapeikat (oppilaitoksissa ja työpaikoilla?)
  - asenteet
  - yksilön taloudellinen tilanne, työnantajan taloudellinen tilanne
  - (opetus-)teknologian kalleus ja monimuotoisuus
- Tavoitteet ja toimenpiteet
  - vihreään siirtymään ja vastuullisuuteen liittyvät täsmäkoulutukset, täydennyskoulutukset, mikrokoulutukset jne.
  - yhteistyö yritysten kanssa (kouluttajat, työnantajat), yhteistyö oppilaitosten välillä
  - kestävän kehityksen ”passi”, ”vastuullisuuspassi”, jokin standardi / sertifikaatti (mitattavissa oleva dokumentti tai vast.)
  - koulutuksissa vihreä moduuli tms. kaikilla eri koulutusasteilla
  - (mielipide-)vaikuttaminen, viestintä, media, taide; influensserit, sosiaalinen media; (tämän soisi olevan tutkimukseen / tieteeseen pohjautuvaa)
- Seurantanäkökulma/lobbaustarpeet tms.
  - rahoittajat: julkinen ja yksityinen
  - lainsäädäntö? lakimuutokset? -> valvovat viranomaiset

Syötteitä koulutusjärjestelmälle

- Uusi koulutusohjelma/tutkinnon osa –ehdotus
  - Tekoälyn mahdollisuudet vihreään siirtymään (ml. energian kulutus, datan siirtymä ym.)
- Olemassa olevan koulutusohjelman/tutkinnon osan kehittäminen
  - Vihreän siirtymän arvoistaminen (miten koulutus vastaa pikku hiljaa siihen, että vihreä siirtymä on itsearvo, eikä lisäkoulutus-> esimerkiksi ensimmäisten ammatillisten aineiden kehittäminen
- Täydennyskoulutusehdotukset
  - Kansainvälisyys osana vihreää siirtymää
  - Tutkitun tiedon lukutaito
  - Vastuullisuusraportoinnin vaade toimialasta riippumatta (esim. Sote ja rakentamisen laatuun liittyvät asiat, elokuvatuotannon hiilijalanjälkilaskenta)
- Lyhytkoulutukset (mikrot)
  - Olemassa olevien työtehtävien vastuuttaminen vihreään siirtymään
  - Eläköityvän työvoiman vastuuttaminen vihreään siirtymään
- Uudet kehittämishankkeet
  - Vihreän siirtymän kaupallistaminen (miten vihreä siirtymä saadaan esim. Sote-alalla kustannuksellisesti houkuttelevaksi/ "materiaalivirtojen hallinta vihreän siirtymän näkökulmasta (kiertotalous)"
- Muuta?